

۴ میلیون ایرانی کنسرت رفتند

مریم فضائلی
خبرنگار گروه فرهنگ

این چند روز زیاد در خبرها دیدیم و شنیدیم ۱۵ هزار نفر به کنسرت معین در استانبول رفتند و خیلی‌ها این جمعیت را بیشترین جمعیت ایرانی که برای برگزاری یک کنسرت می‌روند، قلمداد کردند و بارها از کلمه رکورد برای این اجرا استفاده شد. البته این تعداد برای یک شب و برگزاری یک کنسرت حتماً آمار زیادی است اما آماري که در کشور خودمان هم با توجه به ظرفیت سالن‌ها داریم نشان از اقبال مردم به اجراهای صحنه‌ای دارد؛ طبق آماري که دفتر موسیقی معاونت هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی طی چند روز

گذشته گزارشی از عملکرد سه‌ساله‌اش ارائه داد؛ یکی از مهم‌ترین بخش‌های این گزارش، آمار صدور مجوزها در تمامی بخش‌های گوناگون بود. در بخش صدور مجوزها به موضوعاتی مانند مجوز اجرای صحنه‌ای، آلبوم موسیقی، تک‌آهنگ، اجرای گروه‌ها در خارج از کشور، جشنواره‌ها و... اشاره شده است. در مقدمه این گزارش گفته شده اتفاقات و رخدادها پیش‌آمده در سال‌های اخیر از جمله بیماری کرونا و شرایط اجتماعی بعد از شهریورماه ۱۴۰۱ بر عملکرد دستگاه‌های مختلف از جمله دفتر موسیقی سایه افکنده بود. خوانندگان در این شرایط به انتشار تک‌آهنگ روی آوردند و بیش از ۲۷۹۰ آهنگ منتشر شد. سال ۱۴۰۱ هم با توجه به اتفاقی که افتاد و چند ماه پر از آشفتگی را به همراه داشت، وضعیت موسیقی در

مردم به اجراهای صحنه‌ای در سراسر کشور است. البته این نکته را هم باید لحاظ کرد، که قیمت بلیت کنسرت‌ها کم نیست اما مردم باز هم اجراها را به تمديد می‌کشاند پس پیام روشنی به مدیران فرهنگی دارد که می‌توانند با سرمایه‌گذاری و برنامه‌ریزی درست در طول سال، اقبال به این اجراها را بیشتر کنند. از طرف دیگر با دادن اجازه حضور به خوانندگانی که دوست دارند به وطن‌شان برگردند و در طول این سال‌ها، وطن همیشه برای‌شان در اولویت بوده است می‌توان ارزی را که برای خروج از کشور و کنسرت خارجی خرج می‌شود، به داخل کشور آورد. نصرالله معین نمونه خوبی برای این موضوع است، کسی که بارها ارادتش به وطن را اثبات کرده و از سال گذشته گمانه‌زنی‌هایی هم برای بازگشتش به ایران وجود داشت.

فرهنگ

سه‌شنبه ۲۰ شهریور ۱۴۰۳
شماره ۴۲۲۵
FARHIKHTEGANDAILY.COM
FARHIKHTEGANONLINE

۴ میلیون نفر در سال ۱۴۰۲ به کنسرت رفتند

موسیقی زبان مشترک میان همه مردم است. این اشتراک، زمانی که در سالی جمع می‌شویم و با یک آهنگ هم خوانی می‌کنیم یا به یک موسیقی گوش می‌دهیم به اوج خودش می‌رسد. وضعیت موسیقی در سه سال دولت سیزدهم، وضعیت رو به رشدی داشت به طوری که در انتهای این دولت، تعداد اجرای کنسرت ۹ برابر از ابتدای آغاز این دولت شده بود. از اواخر سال ۱۳۹۸ که کرونا وارد کشورمان شد تا حدود آذرماه سال ۱۴۰۰ یعنی بیش از یک سال و نیم هیچ کنسرتی روی سن هیچ سالی برگزار نشد. در نیمه دوم سال ۱۴۰۰ کنسرت‌ها کم‌کم با رعایت موارد بهداشتی مانند، زدن ماسک، رعایت فاصله‌گذاری اجتماعی، زدن واکسن، ارائه کارت واکسن و... شروع شد به طوری که در آن زمان به جای استفاده از صد درصد فاصله اجتماعی، از ۵۰ درصد آن به دلیل رعایت کردن اصول بهداشتی استفاده می‌شد. شش ماه دوم سال ۱۴۰۰، زمانی بود که ارشاد میزبان وزیر و تیم جدید شده بود و انتظار می‌رفت با آمدن این افراد رویکرد جدیدی در حوزه موسیقی آغاز شود. در همان بازه ۱۸۰ روزه، تنها ۵۰ مجوز برای اجرای صحنه‌ای منتشر شد و ۱۱۷۴ اجرا به روی سن رفت. این آمار که تاثیر ویروس کرونا در آن به خوبی مشخص است، جای دلخوشی نگذاشته بود. به مرور با بهتر شدن وضعیت کرونا سالن‌های کنسرت پروتئک شد تا رسید به ۸ مرداد ۱۴۰۱ تا قبل از آن اوضاع کنسرت‌ها بهتر شده بود و می‌شد تصور کرد که بعد از تمام شدن محرم و صفر روال صعودی در برگزاری کنسرت‌ها را می‌توان دید اما از انتهای تابستان ۱۴۰۱، وقایع به شکل دیگری رقم خورد و جریان‌هایی که در کف خیابان و فضای مجازی شروع شد نهایتاً منجر به این شد که کنسرت‌های موسیقی به مدت پنج ماه از رونق بیفتند. بیشتر بار برگزاری کنسرت‌ها در سال ۱۴۰۱، به عهده چند ماه ابتدایی این سال افتاده بود. در این بازه زمانی، ۲۲۵ مجوز اجرای صحنه صادر شد و ۶۴۴ کنسرت به روی سن رفت. با برگزاری جشنواره‌های فجر در همان سال موسیقی با سرعت آرامی دوباره آغاز به فعالیت کرد. سال ۱۴۰۲، پرکارترین سال در حوزه موسیقی است؛ چراکه در این

مدت، یک هزار و ۹۱۱ مجوز صادر و چهار هزار و ۵۰۰ اجرا به روی سن رفت. سال ۱۴۰۲، نوید روزهای خوب در کنسرت ایران بود. در هر فصل رشد تعداد مجوزها و کنسرت‌هایی که روی صحنه می‌رفت، بیشتر می‌شد و به تبع دامنه مخاطبان کنسرت هم افزایش می‌یافت. در بهار سال ۱۴۰۲، با صدور شدن ۴۰۵ مجوز، ۷۴۴ کنسرت به اجرا درآمد. در اولین فصل سال، به صورت متوسط بیش از ۶۵۰ هزار نفر به سالن‌های کنسرت رفتند. خوانندگان در فصل تابستان تنها یک ماه فرصت برای اجرای کنسرت داشتند. در دو ماه مرداد و شهریور به دلیل محرم و صفر کنسرت‌ها محدودتر شدند و ۱۶۰ مجوز صادر شد و ۳۹۰ کنسرت به اجرا درآمد. ۳۵۰ هزار نفر فقط در یک ماه به کنسرت رفتند. با آغاز پاییز، تعداد مجوزها به ۶۰۰ عدد رسید و یک هزار و ۶۰۰ کنسرت برگزار شد. در پاییز مخاطبان کنسرت میلیونی شدند و بیش از یک میلیون و ۴۴۰ هزار نفر محاسبه شدند. در آخرین فصل سال هم صعودی بودن نمودار مشخص بود و ۷۴۶ مجوز صادر شد. همچنین بیش از یک هزار و ۷۰۰ کنسرت به نمایش درآمد. مخاطبان این فصل هم برای دومین بار میلیونی شدند و به عدد یک میلیون و ۵۸۰ هزار نفر رسیدند. در مجموع، در سال ۱۴۰۲، ۱۹۱۱ مجوز صادر شد که منجر به برگزاری چهار هزار و ۵۰۰ کنسرت در کل ایران شد. مجموع مخاطبانی که به سالن‌های موسیقی برای شرکت در کنسرت رفتند به صورت متوسط، بیش از چهار میلیون برآورد شده است. در این گزارش، ظرفیت سالن‌های موسیقی را به صورت متوسط ۹۰۰ نفر در نظر گرفتیم، البته مشخص است که ظرفیت سالن‌هایی که موسیقی در آن اجرا می‌شود از ۶۵۰ تا ۲۵۰۰ نفر است. توجه به این عدد می‌تواند در مدیریت حوزه موسیقی بسیار تاثیرگذار باشد. البته که مدیران نباید به این عدد بسنده کنند؛ چراکه قطعاً با گذشت خواننده‌هایی مانند معین که در چهارچوب قوانین می‌توانند قرار بگیرند حتماً تاثیر مثبتی در حال و هوای موسیقی ایران می‌گذارد. همچنین توجه به قیمت بلیت‌ها می‌تواند عاملی باشد که مخاطبان بیشتری را به سالن‌های کنسرت دعوت کند.

سلیقه‌های شخصی را دخیل نکنید

سیدعباس صالحی در کلان‌برنامه‌هایش بیان کرده که به اهمیت موسیقی واقف است و برای آن برنامه دارد؛ وی در یکی از هفت برنامه‌هایش اشاره به هنرهای نمایشی، تجسمی و موسیقی دارد. در گزارشی که به برنامه‌های وزیر جدید پرداختیم، اشاره کردیم موضوعی که می‌تواند به معنای مربوط به این حوزه کمک کند است. این سند می‌تواند هنر موسیقی ایران و هنرمند موسیقی را از نگاه دگم برخی افراد و همین‌طور چندگانگی برخورد با موسیقی محافظت نگه دارد. یکی از خوبی‌های این سند موظف کردن صداوسیما به حمایت از گروه‌های موسیقی است و به دنبال این ماجرا آنها موظفند که از گروه‌های موسیقی حمایت کنند. یکی از انتظاراتی که از وزیر فرهنگ و ارشاد می‌رود این است که جلوی قوانین سلیقه‌ای را در حوزه فرهنگ و ارشاد بگیرد. این موضوع در حوزه موسیقی بسیار پرزنگ است و در سال‌های مختلف شاهد آن بودیم. بیانیته ستاد امر به معروف و نهی از منکر اصفهان برای کنسرت علیرضا قربانی و برخورد سلیقه‌ای با فستیوال کوچه از جمله این موارد بود. در گزارش‌هایی که به نتاوب در سه سال گذشته در حوزه موسیقی منتشر کردیم نکات زیادی را در حوزه

ترین‌های موسیقی در سال ۱۴۰۲

برج میلاد و سالن میلاد نمایشگاه بین‌المللی در سال گذشته جزو شلوغ‌ترین سالن‌های برگزاری کنسرت بودند. هرکدام با ظرفیت دو هزار و ۱۰۰ نفره‌ای که دارند، علاقه‌مندان زیادی را در خود جای می‌دهند. بسیاری از خوانندگان مانند رضا صادقی، مجید رضوی، معین زندی، روزبه بمانی و مصطفی راغب در این سالن‌ها کنسرت برگزار کردند. قیمت بلیت‌ها از ۲۰۰ هزار تومان شروع می‌شود و تا ۹۰۰ هزار تومان هم می‌رسد؛ طبق گزارش‌ها، علی یاسینی و علیرضا قربانی به عنوان پرکارترین خوانندگان پاپ در سال گذشته شناخته

برخورد‌های سلیقه‌ای و شخصی‌گوشرد کردیم. اینکه وقتی مجوزی از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی صادر می‌شود نباید در چندراهی سلیقه‌های شخصی بماند. درخصوص ممیزی کتاب و روند قانونی آن در وزارت ارشاد گزاره مشهوری است که احتمالاً سلیقه و برخورد‌های شخصی جلوتر از بندها و ضوابط قانونی بر شیوه‌های ممیزی کتاب اثرگذار باشد. در چنین وضعیتی اگر نویسنده اسم و رسم دار باشد و صدای رسایش را برای اعتراض بلند کند شاید بتواند راه به جایی ببرد و حتی خود وزیر ارشاد هم جلسه حضوری برای رفع مشکل کتابش بگذارد اما این وسط تکلیف آن کتاب، نویسنده و ناشری که خوشایند طبع و نظر ساکنان ساختمان ارشاد نیست، چه می‌شود؟ برای کنسرت‌های موسیقی هم این مورد را می‌توان گفت برای علیرضا قربانی که حتماً چهره فرهیخته هنر و موسیقی ایران است وزارت ارشاد پای مجوزی که صادر می‌کند، می‌ایستد اما برای خواننده‌های دیگر هم همین اتفاق می‌افتد؟ دولت چهاردهم باید به این نکته توجه کند. بودن سازوکاری که همان مدیر استان هم بتواند آن را مدیریت کند و جلوی خودسری‌ها را بگیرد، به برگزاری کنسرت‌ها کمک می‌کند.

شده‌اند. علی یاسینی با برگزاری بیش از ۱۷۰ سانس کنسرت در تهران و حدود ۵۰ سانس در سایر شهرها و کشورهای دیگر رکورد قابل توجهی را در تعداد اجراها به ثبت رسانده است. همچنین علیرضا قربانی نیز با برگزاری حدود ۱۰۰ شب کنسرت و بیش از ۱۶۰ سانس اجرا، هم در ایران و هم در کشورهای خارجی به طور گسترده‌ای روی صحنه رفته است. تهرانی کنسرت او در شهرهای مختلف ایران و همچنین کشورهای اروپایی، کانادا و استرالیا برگزار شده است.

جزئیات اجراهای صحنه‌ای در سال ۱۴۰۲

فصل	تعداد مجوز	تعداد کنسرت‌ها	متوسط سانس	ظرفیت سالن	متوسط تعداد مخاطب	تعداد شهر	متوسط قیمت بلیت
بهار	۴۰۵	۷۴۴	۲	۹۰۰	۶۶۹،۶۰۰	۲۸	۲۵۰ - ۹۰۰ هزار تومان
تابستان	۴۶۰	۳۹۰	۲	۹۰۰	۳۵۱،۰۰۰	به علت محرم و صفر تعداد شهرها محدود بود و فقط تیرماه کنسرت در برخی شهرها برگزار شد و این تعداد به ۱۰ شهر محدود می‌شود	۲۵۰ - ۹۰۰ هزار تومان
پاییز	۶۰۰	۱۶۰۰	۲	۹۰۰	۱،۴۴۰،۰۰۰	۳۰	۲۵۰ - ۹۰۰ هزار تومان
زمستان	۷۴۶	۱۷۶۶	۲	۹۰۰	۱،۵۸۹،۴۰۰	۳۰	۲۵۰ - ۹۰۰ هزار تومان
جمع	۱۹۱۱	۴۵۰۰	-	-	۴،۰۵۰،۰۰۰	-	-

۳ میلیون دلار می‌توانست در ایران خرج شود

از کشور علاوه بر جنبه‌های هنری تاثیر قابل توجهی بر اقتصاد کشور مقصد دارد. سفر هوایی، زرو هتل و سایر هزینه‌های جانبی حجم قابل توجهی از سرمایه را از ایران به آن کشور منتقل می‌کند. می‌توان گفت برگزاری هر کنسرت در خارج از کشور به نوعی صادرات ارز محسوب می‌شود و این موضوع از نظر اقتصادی قابل تأمل است. در کنار بعد اقتصادی لازم به ذکر است که جمع شدن ایرانی‌ها در خارج از کشور برای خواننده‌های که در داخل با خواندن و فعالیت هنری او مشکلی ندارند، موضوعی است که وجهه خوبی ندارد. سالی که معین در آن اجرا کرد به نحوی است که امکان برگزاری چند سانس پشت هم با اجرای برنامه با فواصل کم در آن امکان‌پذیر نیست. به همین جهت نهایتاً هر شش ماه یک بار بشود در چنین سالی کنسرت اجرا کرد. بازگشت معین به ایران باعث می‌شود تعداد بیشتری کنسرت نیز برگزار شود.

عشق به موسیقی رمز نمی‌شناسد. همان‌طور که در شروع گزارش گفتیم، کنسرت اخیر نصرالله معین در استانبول نمونه‌ای برای اثبات این جمله است. این کنسرت در تاریخ ۱۵ شهریور، برگزار شد و ۱۵ هزار ایرانی دور هم در جایی خارج از وطن‌شان جمع شدند و معین خواننده ایرانی برای آنها خواند. این کنسرت در سالن آرنا اولکرا استانبول برگزار شد. اولین سالن چندمنظوره در ترکیه که ظاهری مدرن دارد و علاوه بر کنسرت و نمایش میزبان بازی‌های بسکتبال هم است. اگر میانگین قیمت بلیت را ۲۰۰ دلار محاسبه کنیم در همین یک سانس بالغ بر سه میلیون دلار فقط بلیت فروخته شده است. برخی گمانه‌زنی‌ها وجود داشت که بخش قابل توجهی از افرادی که در کنسرت حضور داشتند از ایران به این کنسرت رفته‌اند. جنبه اقتصادی این موضوع را نمی‌توان بی‌تاثیر دانست؛ چراکه برگزاری کنسرت‌های خوانندگان ایرانی در خارج